

T.C.
ANKARA
15. İDARE MAHKEMESİ

Tarih: 14.12.2020
Savi: 13540

ESAS NO : 2018/1084

KARAR NO : 2020/838

DAVACI : TÜROB TÜRKİYE OTELCİLER BİRLİĞİ
VEKİLİ : AV. FATMA YELDA URAS
Cumhuriyet Cad. Acarlar İş Merkezi B Blok K.3 Kavacık
Beykoz/İSTANBUL

DAVALI : REKABET KURUMU -UETS[35495-15945-49388]
VEKİLİ : AV. MEHMET ALİ ERKAN

DAVANIN ÖZETİ : Davacı tarafından, MESAM, MSG, MÜYAP, MÜYORBİR meslek birliklerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddesini ihlal etmediklerine, adı geçen teşebbüs birliklerine idari para cezası uygulanmasına gerek olmadığına, söz konusu meslek birliklerinin aralarında yaptıkları protokollere 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında bireysel muafiyet tanınmasına dair Rekabet Kurumunun 22/08/2017 tarih 2016-5-19 dosya sayılı, 17-27/451-193 karar sayılı kararının; usulden ve esastan hukuka aykırı olduğu, iddiası ile iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ: Yürütülen soruşturma neticesinde hakkında soruşturma yapılan ilgili teşebbüsler MESAM, MSG, MÜYAP, MÜYORBİR'in 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddesini ihlal etmediklerine karar verildiği, davanın hukuki dayanaktan yoksun olduğu ileri sürülerek reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 15. İdare Mahkemesi'nce dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

Dava, davacı tarafından, MESAM, MSG, MÜYAP, MÜYORBİR müzik meslek birliklerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddesini ihlal etmediklerine ilişkin 22/08/2017 tarih 2016-5-19 dosya sayılı, 17-27/451-193 karar sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar" başlıklı 4. maddesinde;

Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu haller, özellikle şunlardır:

a) Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tesbit edilmesi,

b) Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,

c) Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,

d) Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,

e) Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,

T.C.
ANKARA
15. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1084

KARAR NO : 2020/838

f) Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi,

Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder.

Ekonomik ve rasyonel gerçeklere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir.

"Hakim Durumun Kötüye Kullanılması" başlıklı 6. Maddesinde ise;

Bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hakim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması hukuka aykırı ve yasaktır.

Kötüye kullanma halleri özellikle şunlardır:

a) Ticari faaliyet alanına başka bir teşebbüsün girmesine doğrudan veya dolaylı olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılmasını amaçlayan eylemler,

b) Eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek, doğrudan veya dolaylı olarak ayırimcılık yapılması,

c) Bir mal veya hizmetle birlikte, diğer mal veya hizmetin satın alınmasını veya aracı teşebbüsler durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın veya hizmetin, diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da satın alınan bir malın belirli bir fiyatın altında satılmaması gibi tekrar satış halinde alım satım şartlarına ilişkin sınırlamalar getirilmesi,

d) Belirli bir piyasadaki hakimiyetin yaratmış olduğu finansal, teknolojik ve ticari avantajlardan yararlanarak başka bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabet koşullarını bozmayı amaçlayan eylemler,

e) Tüketicinin zararına olarak üretimin, pazarlamanın ya da teknik gelişmenin kısıtlanması." hükümleri yer almaktadır.

5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 42. Maddesinde; Eser sahipleri ve eser sahiplerinin hakları ile bağlantılı hak sahipleri, üyelerinin ortak çıkarlarını korumak ve bu Kanun ile tanınmış hakların idaresini ve takibini, alınacak ücretlerin tahsilini ve hak sahiplerine dağıtımını sağlamak üzere, Kültür Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca onaylanan tüzük ve tip statülere uygun olarak tespit edilecek alanlarda birden fazla meslek birliği kurabilirler." hükmü 42/A maddesinde; "Tarifelerin tespit edilmesinde; tarifelerin uluslararası uygulamaların ülkenin ekonomik ve toplumsal koşullarına uyarlanabilirliği göz önünde bulundurularak makul seviyede belirlenmesi ile teknolojik alandaki değişimlerin yanı sıra eser, icra, fonogram, yapım ve yayınların yaratıldığı ve kullanıldığı sektörlerin yapısını tahrip edici, üretimi ve kullanımı engelleyici ve genel kabul görmüş uygulamalara zarar verici bir etki yaratılmaması, rekabeti bozucu şartlar oluşturulmaması, yapılan sınıflandırma, ilgili sektörlerdeki ürün fiyatları ve bu sektörlerin gayrisafi milli hâsıladaki payı, eser, icra, fonogram, yapım ve yayınların kullanım ve/veya iletim sıklığı, birim fiyat veya götürü usulü ödeme, ödeme plânı ve benzeri hususlar esas alınır." hükmü bulunmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden; müzik meslek birlikleri ile ilgili davalı idareye intikal eden başvurulara yönelik yapılan ilk inceleme ve ön araştırma sonucunda umuma açık mahallerde ve radyo televizyon kuruluşlarında yayımlanacak müzik eserlerinin kullanımı ile ilgili olarak müzik meslek birliklerinin akdettikleri sözleşmeler yoluyla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 4'üncü ve 6'ncı maddelerini ihlal ettikleri ve Rekabet Kurulu'nun 20.06.2007 tarih ve 07-53/617-206

T.C.
ANKARA
15. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1084

KARAR NO : 2020/838

sayılı kararında belirtilen koşullara aykırı davrandıkları iddiasına yönelik olarak MESAM, MSG, MÜYAP, MÜYORBİR hakkında soruşturma açılmasına karar verildiği, davacı tarafından 10.10.2016 tarihinde idareye yapılan başvurunun yürütülmekte olan soruşturma kapsamına dahil edildiği, yürütülen soruşturma neticesinde 22/08/2017 tarih 2016-5-19 dosya sayılı, 17-27/451-193 sayılı karar ile hakkında soruşturma yapılan ilgili teşebbüsler MESAM, MSG, MÜYAP, MÜYORBİR tarafından 4054 sayılı Kanunun 4'üncü ve 6'ncı maddesinin ihlal edilmediğine, adı geçen teşebbüs birliklerine idari para cezası uygulanmasına gerek olmadığına karar verildiği, bu kararın iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Davacının turizm alanında faaliyet gösterdiği ve yerli ve yabancı markalarla işletilen konaklama işletmelerinin üyesi olduğu bir meslek birliği olduğu, özetle, umuma açık mahallerde müzik yayını, müzik eseri kullanımı ve temsilinde, müzik meslek birliklerinin piyasada hakim durumlarını kötüye kullandığı iddiası ile Rekabet Kurumuna başvurduğu anlaşılmaktadır.

Davacı tarafından; soruşturma kapsamında yeterli inceleme yapılmadığı, meslek birliklerinin Kanunun ilgili maddelerine aykırı eylemlerinin telif bedelleri konusunda fahiş fiyat uygulama, fiyat ayrımcılığı yapma ve lisans vermenin reddi şeklinde gerçekleştiği, meslek birliklerine muafiyet tanıyan Rekabet Kurulu kararında belirtilen şartların ihlal edildiği, yürütülen soruşturma kapsamında şikayet konusu hususlarda iddialarını kanıtlaması için gerekli veri ve bilgilerin kendilerine verilmediği iddia olunmaktadır.

Dava konusu kararın davacının iddialarına yönelik olarak incelenmesinden; hakkında soruşturma yürütülen meslek birlikleri tarafından teklif hak sahipleri adına lisanslama yapmak üzere Müzik Lisanslama Biriminin(MLB) kurulduğu ve bu birimiz söz konusu pazarda telif hak sahipleri (eser sahibi, yapımcı ve yorumcu) adına lisanslama sözleşmesi yaparak hak sahiplerinin haklarını takip ettiği, söz konusu lisanslama işlemlerinin bireysel sözleşmeler haricinde dava dışı Türkiye Otelciler Federasyonu (TÜROFED) ve davacı ile yapılan protokoller çerçevesinde yürütüldüğü, aynı şekilde televizyon yayın kuruluşları açısından da lisanslama işlemlerinin Televizyon Yayıncıları Derneği (TYVD) ve Radyo ve Televizyon Yayıncıları Meslek Birliği (RATEM) ile yapılan protokoller çerçevesinde yürütülmekte olduğu, MLB üyesi meslek birlikleri tarafından ilan edilen tarifeler esas alınarak hiçbir sözleşme imzalanmadığı, sözleşmelerin sektörel bazda yapılan mutabakatlar/protokoller kapsamında belirlenen indirimli bedeller üzerinden imzalandığı bu protokoller kapsamında olmayan teşebbüsler için de bu protokolde belirlenen bedeller emsal alınarak sözleşme bedellerinin tespit edildiği, öte yandan, ilan edilen tarifelerin uygulanmadığına ilişkin bir dava veya başvurunun da bulunmadığı tespitlerinin yapıldığı görülmektedir.

Diğer yandan, davacı ile dava dışı TÜROFED'in tarifelerinin karşılaştırıldığı, üye sayılarının çok farklı olduğu, dava dışı TÜROFED'in üye sayısının daha fazla olduğu ve dolayısıyla eşit konumda olmadıkları buna rağmen davacıya teklif edilen indirim oranına yakın olduğu, davacıya 2008-2014 dönemini kapsayacak şekilde borçları için indirim teklif edildiği, öte yandan dava dışı TÜROFED'in taraf müzik meslek birlikleri üzerinde bir yaptırım gücünün bulunduğu iddialarının soruşturma neticesinde doğrulanmadığı sonucuna varılmıştır.

Ayrıca müzik meslek birliklerini rekabet hukukuna göre sözleşme yapmamanın hakim durumu kötüye kullanma olarak kabul edilmesi için ürünün vazgeçilmez olması ve hakim durumdaki teşebbüsün alt pazarda rekabeti tümüyle ortadan kaldırarak alt pazarı kendine ayırması koşulunun birlikte gerçekleşmesi gerektiği, olayda ise müzik meslek birliklerinin piyasada hakim durumda olduğu ve müzik yayınlarının müzik kanalları için vazgeçilmez olduğu açık olmakla birlikte, müzik meslek birliklerinin müzik yayını yapmadıkları düşünüldüğünde alt pazarı kendilerine ayırmalarının mümkün olmadığı ve bu şart gerçekleşmediğinden hakim durumun kötüye kullanıldığından söz edilemeyeceği anlaşılmaktadır.

Öte yandan, davacının iddialarını kanıtlamak için gerekli veri ve bilgilerin kendilerine

T.C.
ANKARA
15. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1084

KARAR NO : 2020/838

verilmediğini iddia etmekte ise de soruşturma kapsamındaki bu bilgilerin ticari sır içerdiği ve hakkında gizlilik kararı bulunduğu düşünüldüğünde bu bilgilerin kendisi ile paylaşamayacağı, ayrıca soruşturmaya taraf olmaması hasebiyle de sözlü savunma hakkı ve dosyaya erişim hakkının olmayacağı da açıktır.

Bu durumda, dosyanın bir bütün olarak incelenmesinden; soruşturma kapsamında incelenen müzik meslek birliklerinin aralarında imzalanan protokollere muafiyet verilmesine ilişkin kararı ihlal ettiklerine yönelik bir tespit yapılmadığı, rekabeti sınırlayıcı anlaşma, uyumlu eylem ve kararlar almadıkları ve piyasada hakim durumlarını kötüye kullanmadıkları sonucuna varıldığından dava konusu işlemlerde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddine, aşağıda dökümü yapılan **233,80-TL** yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, A.A.Ü.T. uyarınca belirlenen **1.700,00-TL** vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, artan posta ücretinin kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren **30 gün içerisinde Ankara Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere, 30/06/2020 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.**

Başkan
ABDULLAH ŞAHİN
37914

Üye
LOKMAN AKSİN
165639

Üye
MUHAMMED AKTAŞ
178437

YARGILAMA GİDERLERİ :	
Başvurma Harcı :	35,90 TL
Karar Harcı :	35,90 TL
Y.D. Harcı :	59,10 TL
Vekalet Harcı :	10,40 TL
Posta Gideri :	101,50 TL
TOPLAM :	233,80 TL